

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/322/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613202521
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1613202521.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Š.: Z., E.. XX.XX.XXXX W. L., E.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, deti rodičov: U.. B. Š., E.. XX.XX.XXXX, bytom A., X. XX, zast. JUDr. Vladimírou Hrebíkovou, advokátkou, AK Malacky, Duklianskych hrdinov 2946/6, a A. Š., E.. XX.XX.XXXX, bytom K., S. P. XXXX/XX, zast. JUDr. Petrom Havlíkom, AK Nitra, Podzámska 18, o návrhoch oboch rodičov na vydanie predbežného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 02.04.2012, č.k. 8P 72/2013-72, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa z 2.04.2013, č.k. 8P 72/2013-72 v spojení s opravným uznesením z 04.06.2013, č.k. 8P 72/2013-147 v časti označenia dátumu jeho vydania „30.04.2013“ sa p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Okresný súd Malacky uznesením zo dňa 02.04.2012, č.k. 8P 72/2013-72 zamietol návrh matky na vydanie predbežného opatrenia ktorým sa domáhala dočasného zákazu styku otca s maloletými deťmi, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 76 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 102 O.s.p., keď s poukazom na obsah návrhov rodičov, písomné doklady a podania, ako aj doposiaľ vykonané dokazovanie v prebiehajúcich konaniach dospel k záveru, že matka v konaní neosvedčila potrebu nariadenia predbežného opatrenia zákazom styku otca s maloletými deťmi. Pri rozhodovaní zohľadnil, že rodičia detí spolu nekomunikujú, obaja na seba útočia, či už verbálne alebo fyzicky, a to aj pred maloletými deťmi, pričom zdôraznil, že podľa jeho názoru je to práve konanie oboch rodičov, ktoré poškodzuje záujmy detí a v tomto štádiu konania nie je jednoznačne preukázané, že traumou oboch maloletým deťom spôsobuje iba správanie sa otca. Už z vykonaného znaleckého dokazovania je zrejmé, že i matka sa na adresu otca a pred maloletými deťmi vyjadruje nie práve akceptovateľným spôsobom, svoj strach z otca detí prenáša i keď možno nie vedome i na maloleté deti, pričom nie je žiadnym spôsobom preukázané, že by otec zaútočil fyzicky, či verbálne na samotné maloleté deti. Konflikty vznikajú iba medzi rodičmi, a to v prítomnosti maloletých detí. Oboch rodičom dal do pozornosti, že namiesto žiadosti o vydanie predbežného opatrenia, resp. podávania trestných oznámení na seba, by mali v záujme maloletých detí pracovať na zlepšení komunikácie medzi sebou, akceptovať jeden druhého ako rodiča, prípadne sa snažiť absolvovať spoločnú psychologickú terapiu zameranú na odstránenie týchto diškrepancií.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu podala odvolanie matka maloletých detí, ktorá navrhla uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť, styk otca s maloletými deťmi dočasne zakázať, eventuálne v krajnom prípade ho aspoň obmedziť na každú párnú sobotu v mesiaci

od 10.00 hod. do 11.00 hod., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde v Malackách pod sp.zn. 8P 72/2013. Podľa názoru matky z napadnutého uznesenia sa javí, že v danom prípade súd skôr chránil záujmy otca ako záujmy maloletých detí, pričom vo svojom odôvodnení namiesto riadneho a vyčerpávajúceho zdôvodnenia právnych i skutkových faktov, alebo okolností, alebo skutočností, alebo dôkazov ktoré ho viedli k záveru etablovanému vo výroku napadnutého uznesenia sa sústredil skôr na konštatovanie smerujúce k „poučeniu rodičov o zlepšení vzájomnej komunikácie“, pričom ich oboch odporučil na prípadnú spoločnú psychologickú terapiu. V uvedenom smere podotkla, že pokiaľ súd rozhoduje formou akéhokoľvek rozhodnutia o záležitostiach týkajúcich sa krátkodobého, či perspektívneho „osudu maloletých detí“, musí na rozdiel od ostatných prípadov mimoriadne citlivo zvážiť a zhodnotiť všetky okolnosti, alebo skutočnosti, alebo dôkazy a na základe toho dospieť k absolútne perfektnému a neomylnému rozhodnutiu, ktoré následne musí taktiež i perfektne odôvodniť. Voľná úvaha súdu pri hodnotení dôkazov a všetkých konkrétnych skutkových a právnych okolností takýchto prípadov je limitovaná predovšetkým výsostným záujmom maloletých detí, ktorý predchádza záujem rodičov. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa a najmä jeho povrchného a stručného odôvodnenia takýto záver nemožno ustáliť. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia v žiadnom smere nevyplýva a ani nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal s dôkazmi ktoré predložila, prečo nebral do úvahy a zjavne odignoroval najmä lekárske správy, ktoré jednoznačne poukazujú na psychosomatické problémy detí a správu A.. F. J. klinického psychológa detí a dospelých, súdnej znalkyne s viac ako 30 ročnou praxou, ktorú s maloletými deťmi dlhodobo a pravidelne navštevuje. Súd tak bez náležitého, odborne podloženého a zrozumiteľného odôvodnenia si urobil vlastný názor zameraný prakticky len na vzťahy medzi rodičmi bez toho, že by akýmkoľvek spôsobom zdôvodnil a prihliadol na záujem maloletých detí, ktorý bol v danom prípade prezentovaný v odôvodnení napadnutého uznesenia len pro forma v citovaných ustanoveniach Zákona o rodine, a to bez aplikácie ich obsahu na konkrétny prípad maloletých detí. Sporné tak zostáva, ako sa súd vysporiadal s ochranou záujmov maloletých detí, v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o tejto skutočnosti nie je ani zmienka. V uvedených súvislostiach je až zarážajúce, že súd sa apriori zameril na správanie sa rodičov voči sebe, na hodnotenie ich interpersonálnych postojov, pričom namiesto vyporiadania sa s jednotlivými predloženými dôkazmi z nepochopiteľných dôvodov poukázal len na písomné vyjadrenie Z.. A., ktoré je z pred doby 1 roka a ktoré bolo spísané na výslovné želanie otca, bez toho, aby sa uvedená psychologička rozprávala s ňou alebo s maloletými deťmi. Takýto dôkaz možno označiť za pochybný, pričom bohužiaľ práve na tomto dôkaze súd prvého stupňa staval svoje odborné argumenty bez toho, že by podrobne a s patričnou vážnosťou a pozornosťou zhodnotil aktuálne odborné závery psychologičky A.. J.. Z pochybných záverov súdu prvého stupňa prezentovaných v odôvodnení napadnutého uznesenia sa reálne a dôvodne javí skôr, že súd chránil práva otca na pravidelný kontakt a stretávanie sa s deťmi, namiesto ochrany práv detí na ich pokojný a nerušený vývoj a dočasnú ochranu pred negatívnymi zásahmi a vplyvmi zo strany otca. Súd tak neprihliadal, správne neinterpretoval a neaplikoval príslušné ustanovenia Zákona o rodine, ako aj medzinárodných právnych aktov platných i na území SR - Dohovor o právach dieťaťa, Charta základných práv EÚ, Deklarácia práv dieťaťa, Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, Európsky dohovor o výkone práv detí, Listina základných práv a slobôd. Podľa názoru matky v tak naliehavom prípade súd aj keď ide o predbežné opatrenie mal vypočúť A.. F. J. a hodnoverne sa tak uistiť, že nariadením, eventuálne zamietnutím návrhu na vydanie predbežného opatrenia bude v plnom rozsahu naplnená litera zákona v rovine ochrany záujmov a práv maloletých detí. Z hľadiska formálneho procesného postupu poukázala na tzv. iné vady v konaní, ktorými podľa názoru matky sú porušenie ustanovení o konaní, nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia pre nezrozumiteľnosť, absencia zachovania zákonnej štruktúry odôvodnenia napadnutého uznesenia ako súdneho rozhodnutia, nezohľadnenie dôkazov a skutočností osvedčujúcich naliehavosť hrozby do subjektívnych práv maloletých detí a nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov, nesprávne hmotnoprávne posúdenie veci s aplikovaním nesprávne interpretovaných ustanovení zákona, čo spôsobuje zmätočnosť a zároveň arbitrárnosť napadnutého uznesenia, ako aj jeho následnú nepreskúmateľnosť. V tejto súvislosti poukázala na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej judikatúry treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Uvedené zdôraznila aj vo vzťahu k článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Ako nové skutočnosti matka doplnila, že po fyzickom ataku otca a jeho kamaráta na ňu vo februári 2013 sa psychosomatický stav najmä Z. zhoršil, trpí pravidelnými zvýšenými teplotami, bolesťami brucha, hnačkami, maloletý je neustále v napätí a strachu že príde otec a zasa ho bude chcieť násilím vziať k sebe i proti jeho vôli. Podobne reaguje aj maloletý L., ktorý sa najmä budí zo sna a plače. Obe deti taktiež pravidelne navštevujú terapeutické sedenie u A.. J., a to za účelom zlepšovania a neustáleho

dopozorovania ich psychického stavu, ktorý je i v súčasnej dobe celkovo dekompenzovaný a z hľadiska jeho intenzity, a to najmä u maloletého Z. vážny. Za účelom preukázania aktuálneho psychického stavu detí založila matka ako ďalší dôkaz správu z psychologického vyšetrenia zo dňa 15.05.2013 A.. J., ktorá na základe opakovaných vyšetrení detí poukázala na ich pretrvávajúcu traumatizáciu, a to všetko v príčinnej súvislosti s manipulatívnym, násilným, agresívnym správaním sa otca. V súvislosti s uvedenou správou mala za to, že t.č. neexistuje závažnejší, dôležitejší a relevantnejší dôkaz k preukázaniu ňou tvrdených skutočností, ktorý odôvodňuje zákonnú separáciu otca od detí formou predbežného opatrenia. Otázka duševného a psychického zdravia, či vývoja maloletých detí nie je otázkou právnou, ale psychologickou, resp. psychiatrickou.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

§ 212 ods. 2
§ 214 ods. 2 O.s.p.,

Pokiaľ ide o inštitút predbežných opatrení treba uviesť, že predbežné opatrenia sú predbežnými predovšetkým v tom zmysle, že ich môže nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania vo veci podľa § 102 O.s.p., avšak aj vtedy majú len predbežnú povahu, pretože ich možno nariadiť len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenia sú predbežnými aj v tom zmysle, že neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe predbežnej úpravy. V súvislosti s rozhodovaním o predbežných opatreniach v konaní starostlivosti o maloleté deti treba uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou predbežného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať dieťa do starostlivosti druhého rodiča alebo inej osoby, prípadne do striedavej starostlivosti oboch rodičov (§ 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), prípadne určiť výživné v nevyhnutnej miere, ak je výživa dieťaťa vážne ohrozená (§ 76 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Ďalej treba uviesť, že inštitút predbežného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorý je inštitútom hmotného práva nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Aj keď sa pri nariaďovaní predbežného opatrenia všeobecné dokazovanie nevykonáva, z obsahov návrhov, priložených dokladov, či obsahu spisu musí byť zrejmé také ohrozenie práv dieťaťa, ktoré vyžaduje okamžitý zásah súdu.

V danej veci odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že matka svojim návrhom a priloženými dokladmi neosvedčila potrebu nariadenia predbežného opatrenia v ňou navrhovanom petite. Odvolací súd v danej veci sa plne stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že autoritatívne rozhodnutie súdu formou dočasného zákazu styku otca s deťmi problém v rodine účastníkov nerieši, keďže sú to práve rodičia, ktorí svojim správaním traumatizujú deti do tej miery, že v súčasnej dobe si už vyžadujú odbornú pomoc. Takéto správanie rodičov vo vzťahu k ich deťom je neakceptovateľné a pokiaľ rodičia svoje správanie nezmenia, nezvratne dôjde k poškodeniu zdravého, najmä psychického vývoja detí. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením matky uvedeným v jej odvolaní, že súd prvého stupňa chránil skôr záujmy otca ako záujmy detí a že súd prvého stupňa namiesto riadneho a vyčerpávajúceho zdôvodnenia právnych a skutkových faktov sa sústredil skôr na poučovanie rodičov o zlepšení ich vzájomnej komunikácie, pričom im obom odporučil spoločnú psychologickú terapiu. Uvedeným konštatovaním, či odporúčaním podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne pomenoval problém v danej veci, ktorým je výrazne narušená komunikácia medzi rodičmi, ich nevrátnosť v miere neberúcej ohľad na záujmy maloletých detí. Z tohto pohľadu aj podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné riešiť problém rodičov nie detí, za súčasnej situácie odbornou intervenciou, či terapiou. Pokiaľ ide o tvrdenie matky uvedené v odvolaní, že súd v konaní starostlivosti o maloleté deti musí citlivo zvážiť a zhodnotiť všetky okolnosti prípadu, s týmto sa odvolací súd v plnej miere stotožnil a v danej veci v zmysle uvedeného postupoval aj súd prvého stupňa, keď pri svojom rozhodovaní vychádzal z obsahu spisu a doposiaľ vykonaného dokazovania. Pokiaľ matka súdu prvého stupňa vytkla, že odignoroval lekárske správy, najmä však správu A.. F. J. súdnej znalkyne s 30 ročnou praxou treba uviesť, že z uvedenej správy nevyplýva, že by A.. J.F. svoje závery vyvodila aj na základe vyšetrenia, či stretnutia sa s otcom detí, prípadne pozorovaním správania sa detí v prítomnosti otca. Uvedené odvolací súd zdôrazňuje vo vzťahu k matkou namietanému písomnému vyjadreniu Z.. A. vypracovanému podľa

tvrdenia matky bez toho, aby sa Z.. A. rozprávala s ňou, či s deťmi v dôsledku čoho uvedený dôkaz matka vyhodnotila ako pochybný, zavádzajúci a neobjektívny. Pokiaľ matka v odvolaní v súvislosti s ochranou práv maloletých detí, ktoré podľa jej názoru súd prvého stupňa nechránil, poukazovala na jednotlivé články Dohovoru o právach dieťaťa, Deklaráciu práv dieťaťa, Európsky dohovor o výkone práv detí, Listinu základných práv a slobôd, či Zákon o rodine, odvolací súd zdôrazňuje, že v prvom rade sú to rodičia, ktorí sú povinní chrániť záujmy maloletých detí a ktorí sú povinní správať sa tak, aby po rozpade ich partnerského vzťahu deti čo najmenej pocítovali stratu úplnej rodiny. Tým, že maloleté deti na čas po rozvode manželstva boli zverené do osobnej starostlivosti matky, práva otca podieľať sa na výchove a starostlivosti o deti má otec zabezpečené súdnou úpravou styku v rámci konania o rozvod manželstva. Pokiaľ ide o konanie o rozvod manželstva ako Okresný súd Nitra, tak aj Krajský súd v Nitre v konaní o rozvod manželstva konštatovali ako základný problém narušené vzťahy medzi rodičmi, uvedený vzťahový problém rodičov zhodne pomenoval aj Okresný súd Malacky, pričom s jeho názorom sa stotožnil aj odvolací súd. Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého uznesenia, toto odvolací súd nepovažuje za zmätočné, arbitrárne, či nepreskúmateľné. Tým, že ide o predbežné opatrenie o ktorom súd rozhoduje bez vykonania náležitého dokazovania, odôvodnenie takéhoto uznesenia nemôže spĺňať všetky kritériá uvedené v ust. § 157 ods.2 O.s.p., na ktoré matka v odvolaní poukazovala. Napriek uvedenej námietke matky z odôvodnenia napadnutého uznesenia jednoznačne vyplýva zistený skutkový stav na základe obsahu spisu, doposiaľ vykonaného dokazovania a jednotlivé dôkazy o ktoré súd prvého stupňa oprel svoje závery, ako aj právny záver súdu prvého stupňa. Vo vzťahu k matkou tvrdeným novým skutočnostiam v rámci podaného odvolania, a to pravidelným psychoterapeutickým sedeniam detí u A.. J. za účelom pozorovania ich psychického stavu a následnej správy z 15.05.2013 vypracovanej A.. J., odvolací súd opätovne poukazuje na jednostrannosť podanej správy, keďže všetky údaje uvedené v správe A.. J. vyhodnocovala len z údajov poskytnutých matkou.

S poukazom na uvedené napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Záverom odvolací súd vyslovuje, že násilné vynucovanie si styku rozhodne neprospeje súčasnému psychickému stavu detí, k zlepšeniu vzájomných vzťahov otca a detí, z ktorého dôvodu by mali dať rodičia priestor súdu prvého stupňa v rámci prebiehajúceho konania na vykonanie náležitého dokazovania v rámci ktorého sa javí vhodné aj nariadenie výchovného opatrenia rodičom a deťom, poprípade nariadenie znaleckého dokazovania.

Poučenie:

Poučenie : Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.